

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120203292
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120203292.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov Mgr. Stanislavy Kollárovej a Mgr. Marka Anovčina v právnej veci navrhovateľky X. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom v S., Ul. Ľ. T. č. XXX proti otcovi D. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. č. XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou URBÁNI & Partners, s.r.o., IČO: 36 646 181, so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého ul. č. 17 v konaní o určenie otcovstva k mal. G. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom ako navrhovateľka, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 15. marca 2021, č. k. 13Pc/4/2020-97 v spojení s dopĺňacím rozsudkom toho istého súdu zo dňa 22. marca 2021, č.k. 13Pc/4/2020-100, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutej časti vo výroku V. o zročnom výživnom zmeňuje tak, že zročné výživné za obdobie od 06.03.2020 do 31.03.2021 vo výške 1.950,- eur sa povoľuje otcovi splácať v splátkach po 70,- eur mesačne zročných spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vo výroku VI. o náhrade trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že D. F., nar. XX.XX.XXXX je otcom mal. G. R., nar. X.X.XXXX z matky X. R., nar. X.X.XXXX. Vo výroku II. maloletého G. zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Vo výroku III. rozhodol, že styk otca D. F. s maloletým G. sa neupravuje. Vo výroku IV. uložil otcovi povinnosť prispieť na výživu maloletého G., nar. X.X.XXXX sumou 150,- eur mesačne od jeho narodenia, ktoré je zročné vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky X. R., nar. X.X.XXXX. Vo výroku V. dlh na výživnom za obdobie od 6.3.2020 do 31.3.2021 v sume 1.950,-eur povolil otcovi splácať v splátkach v sume 150,-eur mesačne, zročných vždy spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo výroku VI. priznal navrhovateľke voči otcovi maloletého dieťaťa právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, že návrh navrhovateľky vo zvyšnej časti na určenie výživného zo strany otca zamietá. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 94 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1 veta prvá, § 77 ods. 1 Zákona o rodine. V odôvodnení rozsudku uviedol, že maloletý G. sa narodil podľa rodného listu dňa 6.3.2020 z matky X. R., navrhovateľky. Otcovstvo k nemu nebolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, a nesvedčila mu ani prvá domnienka určovania otcovstva, pretože navrhovateľka

nie je vydatá. Z výpovede navrhovateľky a domnelého otca vyplynulo, že medzi týmito došlo v júni 2019 k nechránenému pohlavnému styku, pričom ich intímny vzťah sa skončil v júli toho istého roku. Vzhľadom na túto skutočnosť súd ustanovil vo veci Mgr. Zuzanu Holešovou, PhD., znalkyňu z odboru genetiky, ktorá podala vo veci znalecký posudok č. 2/2021. Z podaného znaleckého posudku vyplynulo, že pravdepodobnosť otcovstva D. F. voči maloletému G. R. má číselnú hodnotu 99,999999935%. Takýto výsledok značí, že na základe vykonaného dokazovania metódou analýzy DNA zúčastnených osôb vychádzajúc zo súčasného stavu poznatkov v odbore genetiky treba pokladať otcovstvo D. F. voči maloletému G. R. za prakticky dokázané s veľmi vysokou pravdepodobnosťou, ktorú možno pre praktické účely stotožniť s istotou. Vzhľadom na výsledky genetických testov súd určil, že D. F. je biologickým otcom maloletého G. R., narodeného z matky X. R.. S konaním o určenie otcovstva je zo zákona spojené aj konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V tomto prípade súd zistil, že rodičia maloletého G. nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Maloletý G. od narodenia žije so svojou matkou - navrhovateľkou, a to v jednej miestnosti rodinného domu rodičov navrhovateľky spoločne s jedným z jej bratov. Domnelý otec sa s maloletým nestretáva. Súd na základe posúdenia skutkového stavu rozhodol, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá sa o maloletého stará od jeho narodenia a aj vzhľadom na to, že otec o maloletého zatiaľ neprejavuje záujem. Nakoľko účastníci zhodne uviedli, že netrvajú na úprave styku, súd o úprave styku nerozhodoval. Súd prvej inštancie ďalej rozhodoval o výške vyživovacej povinnosti toho z rodičov, ktorý nežije s maloletým v spoločnej domácnosti. V tomto smere zistil, že navrhovateľka spolu s maloletým bývajú v jednej miestnosti rodinného domu rodičov navrhovateľky, a to spolu s mladším bratom navrhovateľky. Príjem navrhovateľky je cca 300,- eur, a tvorí ho rodičovský príspevok vo výške 270,- eur a prídavky na dieťa vo výške 24,95 eur mesačne. Na bývanie prispieva podľa svojich možností, avšak vzhľadom na svoj príjem a výdavky skôr neprispieva, iba ak výnimočne. Čo sa týka výdavkov na jej osobu, tieto tvorí výdavok na stravu vo výške cca 50,- eur mesačne, na kozmetiku, šatstvo a vitamíny sa snaží vynaložiť čo najmenej a veci si kupuje iba, keď jej to z príjmu vyjde. Nespláca žiadne úvery, nevlastní ani nehnuteľnosti, ani hnutelné veci vyššej hodnoty. Čo sa týka maloletého, nakoľko tento dosiahol rok, maloletému sama varí, ona sa stravuje spoločne s rodinou. Čo sa týka výdavkov na maloletého - na umelé mlieko vynaloží mesačne sumu 20,- eur, na ostatnú stravu 50,-eur, na plienky 30,- eur, kozmetiku 20,- eur, vitamíny 10,- eur mesačne, oblečenie kupuje každé 3 mesiace a vynaloží na to sumu vo výške 50,- eur. S maloletým navštevuje odborné ambulancie, a to neurológiu, nefrológiu, navštevuje s maloletým ambulanciu v Martine kvôli zležanej hlavičke. Domnelý otec maloletého G. žije so svojimi rodičmi v rodinnom dome, na stravu prispieva mesačne sumou vo výške 200,- eur. Jeho ostatné výdavky sú ošatenie 100,- eur mesačne, mobil 40,- eur mesačne, internet 20,- eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 50,- eur mesačne, PHM 100,- eur mesačne, vitamíny 20,- eur mesačne. Spláca spotrebný úver vo výške 316,- eur mesačne, ktorý si vzal na kúpu motorového vozidla. PHM vynakladal v súvislosti so svojim štúdiom, keď dochádzal do Pezinka 1x týždenne. Domnelý otec maloletého dosahuje príjem 735,- eur mesačne, pracuje ako policajt, iný príjem nemá. Je spoluvlastníkom nejakého pozemku v Mikušovciach, pravdepodobne titulom dedenia. Súd po zvážení zisteného skutkového stavu sa stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka a určil výživné vo výške 150,- eur mesačne, ktoré považuje za primerané tak potrebám maloletého ako aj schopnostiam a možnostiam jeho otca. Tento napriek skutočnosti, že maloletý má 1 rok, doposiaľ žiadnym spôsobom neprispel na jeho výživu, nijakým spôsobom ho nekontaktoval, neposkytol mu ani iné nepeňažné plnenie. Všetku starostlivosť mu zabezpečuje matka, ktorej pomáhajú aj jej rodičia. Napriek skutočnosti, že obaja rodičia maloletého sú slobodní a bývajú s rodičmi, matka maloletého pravidelné výdavky stanovila sumou 80,- eur, keď v nich zahrnula len výdavky na stravu a telefón, pričom výdavky otca maloletého boli stanovené sumou 650,- eur mesačne (bez výdavkov na bývanie). Po porovnaní štruktúry a výšky výdavkov je zrejmé, že tieto by mali byť u 2 dospelých slobodných ľudí, žijúcich v spoločnej domácnosti s rodičmi približne rovnaké, mali by sa odlišovať maximálne v súvislosti s výkonom pracovných povinností, keďže matka maloletého v súčasnosti nepracuje, nakoľko je na rodičovskej dovolenke, čomu ako vyplynulo z dokazovania, tak nie je. Dôvod na priznanie vyššej výšky výživného súd nevidel, nakoľko ani výdavky na dieťa ani iné okolnosti prípadu takýto postup neodôvodňujú. Zameškané výživné súd určoval odo dňa narodenia dieťaťa t.j. 6.3.2020 do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom súd rozhodoval o výške vyživovacej povinnosti, teda do 31.3.2021. Keďže súd ma za preukázané, že za dané obdobie otec matke neprispel žiadnou sumou, tomuto za obdobie od 6.3.2020 do 31.3.2021 vzniklo zameškané výživné vo výške 1.950,- eur (13 mesiacov po 150,- eur). Vzhľadom na deklarovанú finančnú situáciu domnelého otca, súd povolil otcovi splácať zameškané výživné splátkami vo výške 150,- eur spolu s bežným výživným, t.j. 13 mesiacov bude povinný platiť sumu 300,- eur mesačne. Pre prípad neplnenia splátkovej povinnosti súd rozhodol, že otec stratí výhodu splátok a jeho dlh voči

oprávnenej sa stane splatným jednorazovo. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 53 CMP. Vo všeobecnosti možno zhrnúť, že v mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Zákon však pripúšťa výnimky, pričom medzi tieto zákonné výnimky patrí v zmysle citovaného § 53 Civilného mimosporového poriadku aj konanie o určenie otcovstva, ktoré pripúšťa v uvedenom konaní rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní. Nejde však o štandardnú aplikáciu zásady zodpovednosti za výsledok, a to jednak z dôvodu fakultatívnej možnosti súdu priznať túto náhradu a jednak z dôvodu aplikácie materiálneho korektívu spočívajúcom v možnosti spravodlivo požadovať od neúspešných účastníkov náhradu trov konania. V takomto prípade dôvodom pre priznanie náhrady trov konania sú nielen konkrétne okolnosti prípadu, ale podľa názoru súdu aj sociálne pomery niektorého z účastníkov. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke a jej príjem tvorí iba rodičovský príspevok, súd rozhodol o tom, že otec, ktorý nebol v konaní o určenie otcovstva úspešný, je povinný jej nahradiť vzniknuté trovy konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku, a to jeho výroku V. v časti určenia zročného výživného a výroku VI. v časti náhrady trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa. V odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že napriek skutočnosti, že maloletý má 1 rok, jeho otec doposiaľ žiadnym spôsobom neprispieval na jeho výživu, nijakým spôsobom ho nekontaktoval, neposkytol mu ani iné peňažné plnenie. S týmto právnym názorom súdu sa nestotožnil, pretože o skutočnosti, že je biologickým otcom dieťaťa nemohol vedieť už len v kontexte s realizáciou testu gravidity, ktorý preukázal negatívny výsledok. Taktiež navrhovateľka samočinne ukončila vzťah s ním a mal za to, že si našla iného partnera a ten je otcom maloletého G.a. V neposlednom rade sama navrhovateľka neuviedla meno otca maloletého pri jeho narodení a písomnou zmienkou ho neuviedla ako otca maloletého do rodného listu dieťaťa. Taktiež po porovnaní štruktúry a výšky výdavkov oboch účastníkov konania súd nesprávnym procesným postupom určil, že výdavky u dvoch dospelých slobodných ľudí, žijúcich v spoločnej domácnosti s rodičmi majú byť približne rovnaké. Poukázal na to, že predložil listinný dôkaz, kde od 01.01.2020 do 01.01.2021 študoval na Policajnej akadémii v Pezinku, pričom každodenne cestoval na štúdiá, ktoré boli zároveň spojené s výkonom pracovných povinností. Ďalej na margo výdavkov navrhovateľky uviedol, že sú pomerovo oveľa nižšie ako jeho výdavky, keďže navrhovateľka je na materskej dovolenke a žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, ktorí sú zárobkovo činní a taktiež s bratom, ktorý tiež pracuje. Mal za to, že súd neprihliadal na skutočnosť, že výdavky na bývanie a stravu sa v rodine navrhovateľky pomerovo delia minimálne na 4 časti. Nestotožnil sa so závermi súdu, že zameškané výživné súd určoval odo dňa narodenia dieťaťa, t. j. 06.03.2020 do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom súd rozhodoval o výške vyživovacej povinnosti, teda do 31.03.2021. Návrh navrhovateľky na určenie otcovstva k maloletému G. bol podaný na súde dňa 29.04.2020, z čoho vyplýva, že výživné bolo určené aj za obdobie pred začatím konania, a to bez odôvodnenia takéhoto postupu - nesprávnym procesným postupom sudcu a nepreskúmaným vyhodnotením možností a majetkových pomerov domnelého otca. Jeho právny zástupca na súdnom pojednávaní predniesol zvýšené výdavky v období od 01.01.2020 do 01.01.2021 spojené so štúdiom na SOŠ PZ v Pezinku, pričom tvrdenia zvýšených nákladov boli podporené predložením listinných dôkazov o štúdiu, ktoré bolo v rozsahu 13 mesiacov. Jeho tvrdenia boli podložené aj ďalšími listinnými dôkazmi, a to personálnym rozkazom, popisom služobnej činnosti príslušníka PZ, rámcovou zmluvou o sporení, zmluvou o splátkovom úvere, ktorou zabezpečil finančné prostriedky na kúpu motorového vozidla, ktoré slúžilo na cestovanie na štúdiá. Okrem zvýšených výdavkov na cestovanie za štúdiami boli z jeho príjmu strhané ďalšie finančné prostriedky na výkon pracovných povinností - uniformu, stravu a školné. Pri určovaní výšky výživného za minulé obdobie súd zisťuje, aké boli konkrétne schopnosti, možnosti, zárobkové pomery povinného, potreby dieťaťa. Zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného vyplýva okrem iného zo snahy o zamedzenie špekulácií a zneužívania možnosti priznávať výživné pre maloleté dieťa. Dôvody hodné osobitného zreteľa bolo treba posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu. Ďalšou zásadnou skutočnosťou, ktorá bola konajúcim súdom tak opomenutá je otázka určenia výživného za obdobie pred začatím konania. Na to, aby súd priznal výživné za obdobie spätne, musia byť preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd ich mal dôsledne skúmať. Ďalej namietal, že na súdnom pojednávaní dňa 15.03.2020

súd žiadnym spôsobom nehodnotil jeho finančnú situáciu smerujúcu k povoleniu splátok zameškaného výživného. Neprítomnosťou otca na súdnom pojednávaní nemohlo dôjsť k deklarácii jeho finančnej situácie ani prostredníctvom právneho zástupcu, ktorá by bola základným pilierom súhlasu otca a povolenia súdu, otcovi splácať zameškané výživné splátkami vo výške 150,- eur spolu s bežným výživným, t. j. 13 mesiacov bude povinný platiť sumu 300,- eur mesačne. Súd až vo vyhlásenom rozhodnutí po prvýkrát uviedol formuláciu zameškaného výživného, obdobie zameškaného výživného od 06.03.2020 do 31.03.2021, výšku zameškaného výživného 1.950,- eur a možnosť povolenia splácať zameškané výživné splátkami vo výške 150,- eur spolu s bežným výživným, t. j. 13 mesiacov. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkal súdu prvej inštancie, že všetky povinnosti určené t. j. výška zameškaného výživného a možnosť povolenia splácať zameškané výživné splátkami vo výške 150,- eur mesačne spolu s bežným výživným boli deklarované výlučne pri vyhlásení rozhodnutia sudcom, neboli prejednané na pojednávaní dňa 15.03.2020, ale ani zaprotokolované v zápisnici zo súdneho pojednávania v deň, kedy bol vyhlásený rozsudok, t. j. 15.03.2020. Namietal, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nezaoberal skutočnosťou, prečo priznal výživné aj za obdobie pred začatím konania, žiadnym spôsobom nezdôvodnil existenciu výnimočných okolností prípadu, okolností hodných osobitného zreteľa, pre ktoré bolo potrebné výživné priznať aj späť. Ďalej uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní náhrady trov konania navrhovateľke v rozsahu 100% považuje za nesprávne. Jednak navrhovateľka nebola v konaní 100% úspešná, keď v časti o určenie otcovstva tým, že odmietla ešte pred samotným začatím súdneho konania zúčastniť sa testov DNA u znalkyne Mgr. Zuzany Holešovej, ktorú vyhľadal a oslovil ohľadom preukázania a určenia otcovstva sám otec. Navrhovateľka svojím odmietnutím zúčastniť sa testov DNA na preukázanie otcovstva maloletého G. taktiež znevážila meno jeho právneho zástupcu a taktiež súdneho znalca z odboru genetiky Mgr. Zuzany Holešovej, ktorých označila za nedôveryhodné osoby. Otcovi týmto dobrovoľným konaním iniciovania analýzy DNA, ktoré bolo zmarené ešte pred súdnym konaním vznikli zbytočné výdavky a náklady. V konečnom dôsledku súd prvej inštancie ustanovil za znalkyňu z odboru genetiky, odvetvia analýzy DNA Mgr. Zuzanu Holešovou PhD., teda tú istú znalkyňu analýzy DNA, ktorú primárne oslovil sám a zúčastnil sa testovania. Súd prvej inštancie mu uložil povinnosť zaplatiť na náklady spojené s podaním znaleckého posudku vo výške 500,- eur aj napriek skutočnosti, že inicioval testovanie DNA ešte pred súdnym konaním, čo navrhovateľka odmietla. Tú istú znalkyňu navrhovateľka prvotne označila ako osobu možného podvodu a podplatenia následného zákroku, teda testovania DNA. Mal za to, že nie je v súlade so spravodlivým procesom, keďže navrhovateľka znemožnila otcovi doceliť v tomto konaní zmier. Ďalej uviedol, že navrhovateľka nedosiahla 100% úspech v konaní, zabránila súdnemu zmieru odmietnutím testovania DNA ešte pred samotným súdnym konaním, čím znemožnila a porušila zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania. Z tohto dôvodu považoval rozhodnutie súdu o priznaní náhrady trov konania navrhovateľke vo výške 100% za nespravodlivé a v rozpore s procesnými predpismi. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch V. a VI. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasila s tvrdením otca, že nevedel, že je biologickým otcom maloletého dieťaťa, keďže vedel, že počas ich vzťahu mala intímny styk len s ním a práve v tom čase otehotnela. Otec bol oboznámený o predpokladanom termíne pôrodu a aj tak ju nekontaktoval, nejavil záujem, dokonca v tom čase nepodal ani návrh na DNA testy, aby sa mu potvrdilo, či je biologický otec maloletého G.. Pri narodení maloletého G. uviedla D. F. ako otca, o čom svedčí lekárska prepúšťacia správa dieťaťa. Do rodného listu maloletého G. otca nenapísala, keďže jej to neumožnili okolnosti, a to také, že sám otec s tým nesúhlasil, a preto sa na matričný úrad nedostavil a nepreukázal sa občianskym preukazom. Tak ako uviedol otec, jej výdavky sú pomerovo oveľa nižšie, ako jeho výdavky, avšak preto, že je na materskej dovolenke, mesačne poberá 301,40 eur, a preto sa musí uskrtniť a investovať peniaze na len životné dôležité veci. Má vedomosť o tom, že odporca okrem príjmu z práce dosahuje príjem aj zo živnosti, takisto je poľovník, z čoho má taktiež nejaký zárobok. Otec žije v spoločnej domácnosti so svojou babkou, matkou a mladším bratom, ktorí sú zárobkovo činní, pričom ich príjmy sú podstatne vyššie, ako príjmy jej rodičov. Ďalej poukázala na to, že maloletý G. mal po narodení závažné zdravotné problémy s hlavou, ktoré si vyžadovali pravidelné kontroly, s čím súviseli zvýšené výdavky na cestovanie a mobilný telefón. Uviedla, že dňa 18.08.2020 ju telefonicky kontaktovala súdna znalkyňa Mgr. Holešová PhD. ohľadom dohodnutia sa na termíne testovania DNA a oznámila, že otec už bol na DNA testovaní. Odmietla sa podrobiť testovaniu DNA aj s maloletým G., keďže nebolo jej povinnosťou sa zúčastniť testovania, ako jej potvrdila kolízna

opatrovníčka a počkala, kým súd určí znalkyňu na DNA testovanie. Jedným z dôvodov odmietnutia testovania bol aj ten, že sám otec ju nekontaktoval a neinformoval, že podal svojvoľne návrh na určenie otcovstva pomocou DNA testov, medzi nimi nebola žiadna vzájomná dohoda.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), v napadnutom rozsahu vo výroku V. o určení zročného výživného a vo výroku VI. o náhrade trov konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem), v spojení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

6. Odvolaním otca dieťaťa bol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch V. a VI., t. j. vo výrokoch o nedoplatku na zročnom výživnom a spôsobe jeho zaplatenia a rozhodnutie o náhrade trov konania, preto odvolací súd preskúmaval iba túto odvolaním napadnutú časť rozsudku. V ostatných častiach t. j. vo výroku I. o určení otcovstva, vo výroku II. o zverení maloletého G.a do starostlivosti navrhovateľky, vo výroku III., že styk otca s maloletým G.om sa neupravuje, vo výroku IV. o určení povinnosti otca platiť výživné na maloletého G. v sume 150,- eur mesačne a vo výroku dopĺňacieho rozsudku o zamietnutí návrhu navrhovateľky o určenie výživného na maloletého G. nad rozsah 150,- eur mesačne, je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a odvolací súd ho v tejto časti nepreskúmaval.

7. V prvom rade je potrebné uviesť, že otec v podanom odvolaní nespochybňoval výšku priznaného výživného na maloletého G. súdom prvej inštancie v sume 150,- eur mesačne, preto odvolací súd výšku určenej vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletého G. nepreskúmaval. Otec v odvolaní namietal určenie výšky zročného výživného s účinnosťou od narodenia maloletého G., t. j. od 06.03.2020, teda aj za obdobie pred začatím konania, keď návrh na súde bol podaný dňa 29.04.2020 a povolenie splácať dlh na zročnom výživnom v mesačných splátkach po 150,- eur zročných spolu s bežným výživným, keď mal za to, že v jeho schopnostiach a možnostiach nie je splácať takto určené mesačné splátky.

8. Zákon o rodine (ustanovenie § 62 ods. 2 a ustanovenie § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá) zakotvuje povinnosť rodičov prispievať na výživu detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom pri určení rozsahu ich vyživovacej povinnosti súd prihliada k odôvodneným potrebám oprávneného, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávnych vzťahov, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb vzájomnou pomocou, podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich.

9. Zákon v spoločných ustanoveniach o výživnom upravuje pravidlo, že výživné možno priznať len od začatia súdneho konania podľa § 77 druhá veta Zákona o rodine. Predmetné ustanovenie ale ďalej pripúšťa z tohto pravidla výnimku, a to vo vzťahu k vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, kedy je možné výživné priznať až 3 roky späťne a za predpokladu, že sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Samotný pojem dôvody hodné osobitného zreteľa zákon nevymedzuje. Bude preto na úvahe súdu, či zistený skutkový stav v konaní o určení vyživovacej povinnosti bude vzhľadom na osobitosti prípadu tak na strane povinného, ako aj oprávneného vykazovať také skutočnosti, ktoré možno objektívne za dôvod hodný osobitného zreteľa označiť a vyživovaciu povinnosť tak určiť aj späťne. Súd je povinný vo vzťahu k aplikácii predmetného ustanovenia odôvodniť svoju úvahu vo svojom rozhodnutí.

10. Otec vo svojom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dôvody hodné osobitného zreteľa pre určenie výživného na maloletého G.a späťne pred začatím konania vo svojom rozhodnutí neuviedol. Odvolací súd má však za to, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie možno tieto dôvody hodné osobitného zreteľa zidentifikovať. Súd vo vzťahu k priznaniu vyživovacej povinnosti späťne zreteľne uviedol ako takýto dôvod to, že otec doposiaľ žiadnym spôsobom neprispel na výživu maloletého, nijakým spôsobom ho nekontaktoval, neposkytol mu ani iné peňažné plnenie, všetku starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, ktorej pomáhajú aj jej rodičia. I keď explicitne ďalšie dôvody pre aplikáciu ust. § 77 vety tretej Zákona o rodine neuviedol, tieto samotné vyplývali aj zo zisteného skutkového stavu v

konaní. Odvolací súd poukazuje na to, že maloletý G. sa narodil dňa 06.03.2020, pričom matka už krátko po narodení dieťaťa dňa 29.04.2020 (cca po 1,5 mesiaca po narodení dieťaťa) podala návrh na súde prvej inštancie o určenie otcovstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Ako vyplýva z tvrdení matky, ako aj z lekárskej prepúšťacej správy, maloletý G. po narodení mal závažné zdravotné problémy s hlavou (zakrvácanie pod okostnicou lebky zapríčinené poranením pri pôrode), ktoré si vyžadovali pravidelné kontroly a sledovania. Odvolací súd aj v týchto okolnostiach vzhliadol dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý bolo opodstatnené určiť výživné od narodenia maloletého G. a, t. j. od 06.03.2020, z ktorého dôvodu je potrebné konštatovať vecnú správnosť napadnutého výroku V. o určení dlhu na zročnom výživnom za obdobie od 06.03.2020 do 31.03.2021 v sume 1.950,- eur. V konaní nebolo sporné, že otec na výživu maloletého G. žiadnou sumou do rozhodnutia súdu prvej inštancie neprispel, preto výška zročného výživného za obdobie od 06.03.2020 do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom súd rozhodoval o výške vyživovacej povinnosti, teda do 31.03.2021 v sume 1.950,- eur bola vyčíslená správne. Pokiaľ otec v odvolaní namietal, že o výške zameškaného výživného 1.950,- eur sa dozvedel po prvýkrát až vo vyhlásenom rozhodnutí súdom, pričom v zápisnici o pojednávaní zo dňa 15.03.2021 neexistuje zmienka o prejednaní zameškaného výživného a možnosti jeho splácania v mesačných splátkach, k tomu je potrebné uviesť, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.03.2021 nepochybne vyplýva, že otec od narodenia dieťaťa na jeho výživu žiadnym spôsobom neprispieval, tieto skutočnosti teda neboli medzi účastníkmi konania sporné. Odvolacie námietky otca o určení výživného na maloletého G. s účinnosťou od 06.03.2020 boli preto neopodstatnené.

11. Odvolací súd ďalej preskúmal námietky otca, ktoré smerovali aj proti časti výroku o povolení splácať dlh na zročnom výživnom v mesačných splátkach po 150,- eur spolu s bežným výživným a dospel k záveru, že v tejto časti sú odvolacie námietky otca čiastočne dôvodné.

12. Podľa § 232 ods. 1 CSP, vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynúťiteľnosti zákonnými prostriedkami. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

13. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné dorúčením.

14. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že otec dosahuje priemerný mesačný zárobok 735,- eur, pracuje ako policajt, iný príjem nemá. Je spoluvlastníkom pozemku v Mikušovciach titulom dedenia. Otec žije so svojimi rodičmi v rodinnom dome, na stravu im prispieva mesačne sumou vo výške 200,- eur, jeho ostatné výdavky sú ošatenie 100,- eur mesačne, mobil 40,- eur mesačne, internet 20,- eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 50,- eur mesačne, pohonné hmoty 100,- eur mesačne, vitamíny 20,- eur mesačne. Spláca spotrebný úver vo výške 316,- eur mesačne, ktorý si vzal na kúpu motorového vozidla. Okrem maloletého G. inú vyživovaciu povinnosť nemá. Vzhľadom k takto preukázaným pomerom otca a s poukazom na jeho všetky ostatné nevyhnutné výdavky, vychádzajúc z jeho aktuálneho príjmu v priemere 735,- eur mesačne, odvolací súd považoval za primeranú výšku splátok zročného výživného v sume 70,- eur. Takto bude zročné výživné na maloletého G. zaplatené do 28 mesiacov a zároveň platenie zročného výživného v takýchto splátkach je podľa názoru odvolacieho súdu aj v aktuálnych možnostiach a schopnostiach otca. Zároveň odvolací súd poukazuje na podmienku splácania zročného výživného, ktorá podmienka zabezpečí riadnu platobnú disciplínu otca pri splácaní.

15. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím rozsudkom v napadnutom výroku V. o zročnom výživnom podľa § 388 CSP zmenil tak, že zročné výživné za obdobie od 06.03.2020 do 31.03.2021 vo výške 1.950,- eur povolil otcovi splácať v splátkach po 70,- eur mesačne zročných spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

16. Ďalším predmetom prieskumu odvolacím súdom bol rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. o priznaní náhrady trov konania navrhovateľke v rozsahu 100%.

17. Podľa § 53 CMP v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

18. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku prvej inštancie, že v danom prípade sú dôvodom pre priznanie náhrady trov konania navrhovateľke konkrétne okolnosti prípadu a aj jej sociálne pomery vzhľadom k tomu, že v súčasnosti je na rodičovskej dovolenke a jej jediným príjmom je iba rodičovský príspevok. Navrhovateľka bola v konaní o určenie otcovstva plne úspešná, preto jej patrí náhrada trov konania v rozsahu 100%. Pokiaľ otec v odvolaní uvádzal, že inicioval testovanie DNA ešte pred súdnym konaním, čo navrhovateľka odmietla, a preto zavinila vznik súdnych trov konania spojených s podaním znaleckého posudku, k tomu je potrebné uviesť, že otec absolvoval test otcovstva u súdnej znalkyne Mgr. Zuzany Holešovej PhD. až dňa 14.08.2020, teda po podaní žaloby o určenie otcovstva na súde, preto tá okolnosť, že navrhovateľka po porade s kolíznym opatrovníkom vyčkala na ustanovenie znalkyne súdom, neznamená, že zavinila vznik súdnych trov spojených so znaleckým dokazovaním súdom ustanoveným znalcom. S prihliadnutím na vyššie uvedené okolnosti v danej veci bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní náhrady trov konania navrhovateľke v rozsahu 100% správne, preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku VI. o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).